

- **На меѓународните финансиски пазари се намали склоноста кон преземање ризик поради ширењето на корона вирусот**
- **Меѓународен монетарен фонд: Надолна ревизија на проекциите за глобалниот економски раст**
- **ЕЦБ: Непроменета поставеност на монетарната политика**
- **Состаноци на централни банки: Јапонија, Канада и Норвешка**

На меѓународните финансиски пазари преовладуваа стравувањата од ширењето на т.н. корона вирус. Од почетокот до крајот на неделата, бројот на жртви од смртоносниот вирус се зголеми од 3 на 80, а бројот на заразени од 200 на 2.796. Вирусот се смета за поопасен од САРС, од којшто во 2003 година имаше над 800 жртви, при што тековно се забележуваат случаи и во други 11 земји, вклучително Тајланд, Франција, САД и Јапонија. Кина го продолжи празнувањето на кинеската Нова година до 2 февруари со цел да се спречи ширењето на вирусот, коешто, меѓу другото, може да се одрази негативно врз услужниот сектор на Кина.

Во текот на неделата се одржа Светскиот економски форум во Давос, Швајцарија. Во овие рамки, министерот за финансии на САД, Стивен Мнучин, изјави дека претседателските избори во ноември за САД не претставуваат конкретен рок за постигнување договор за следната фаза на трговските разговори со Кина, но нагласи дека царините не би се намалиле до следната рунда на разговорите. Притоа, министерот посочи дека пред започнувањето на разговорите за „втората фаза“ од трговскиот договор, во следните 30 дена САД ќе се фокусираат на спроведувањето на „првата фаза“ од трговскиот договор, којашто беше потпишана на 15 јануари. Покрај тоа, претседателот на САД, Доналд Трамп на форумот изјави дека ќе воведо високи царини за увозот на автомобили произведени во ЕУ, доколку Унијата не се согласи за трговски договор.

Меѓународниот монетарен фонд изврши надолна ревизија на проекциите за глобалниот економски раст. Имено, очекуваниот глобален економски раст за 2019, 2020 и 2021 година беше ревидиран надолу, односно од 3%, 3,4% и 3,6%, соодветно, на 2,9%, 3,3% и на 3,4%, како одраз на послабите економски остварувања на одделни земји во развој, особено на Индија, но беше посочено дека постојат изгледи светската трговија и производствената активност да закрепнат, поради приспособливите монетарни политики на глобално

ниво, позитивните информации за трговските односи помеѓу САД и Кина и намалената веројатност за Брегзит без постигнат договор¹. Притоа, прогнозите за САД беа ревидирани од 2,4% на 2,3% за 2019 година и од 2,1% на 2% за оваа година, соодветно, додека проектираниот раст за 2021 година е непроменет на нивото од 1,7%. Очекуваниот раст за еврозоната за 2019 и 2021 година беше потврден на 1,2% и 1,4%, соодветно, додека проекциите за 2020 година беа ревидирани надолу, од 1,4% на 1,3%.

Објавените макропоказатели за американската економија беа главно поволни. Солидните остварувања во градежниот сектор во САД беа потврдени и од објавениот податок за продажбите на постојни објекти за домување. Имено, стапката на раст на продажбите на постојни објекти за домување во декември неочекувано се зголеми од -1,7% на 3,6% на месечна основа, во услови кога пазарните учесници очекуваа месечен раст од само 1,3%. Водечкиот показател за економската активност во јануари се зголеми во услови на поизразен раст на подиндексот ПМИ за услужниот сектор, со што се надомести падот на производниот подиндекс ПМИ. Показателите за пазарот на труд во САД и натаму се релативно поволни. Имено, првичните барања за социјална помош во неделата до 11 јануари неочекувано се намалија за 10.000 барања, сведувајќи се на нивото од 204.000 барања (пазарите очекуваа дека првичните барања за социјална помош ќе пораснат на ниво од 216.000 барања), укажувајќи на тоа дека силниот пазар на труд и понатаму ќе ја поддржува економската активност во САД.

На состанокот за монетарна политика на ЕЦБ на 23 јануари, поставеноста на монетарната политика беше непроменета. Притоа, наведувањето на идното ниво на каматни стапки остана исто, односно се очекува задржување на каматните стапки на тековно или на пониско ниво, сè додека не се увиди силна конвергенција на стапката на инфлација кон ниво близу до, но под целното ниво од 2%, во проектираниот период. Исто така, беше потврдено дека програмата за квантитативно олеснување ќе продолжи сè додека е потребно, со цел да се засилат ефектите од ниските каматни стапки, а се очекува нејзино завршување непосредно пред првото зголемување на каматните стапки од страна на ЕЦБ. Претседателката Лагард пренесе дека се согледува намалување на надолните ризици поврзани со економскиот раст во еврозоната. Во соопштението за печат беше најавен и почетокот на ревизијата на стратегијата за монетарната политика на ЕЦБ².

¹ На крајот на неделата, премиерот на Обединетото Кралство, Борис Џонсон го потпиша Договорот за излез од ЕУ. За 29 јануари е предвидено договорот да се гласа во Европскиот парламент.

² Во ревизијата на стратегијата за монетарна политика, којашто треба да се заврши до крајот на 2020 година, ќе биде опфатена квантитативна формулација на ценовната стабилност, осврт на

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 20 – 24 јануари 2020 година

Објавените економски показатели во еврозоната беа во различна насока. Во рамки на водечки показатели ПМИ, и покрај забавувањето на активната во услужниот сектор, сепак беа забележани охрабрувачки знаци дека производствениот сектор закрепнува. Притоа, композитниот индекс ПМИ за еврозоната во јануари, како и што се очекуваше, остана на нивото од 51,2 поена. Анализирани по одделни земји, композитниот индекс во Германија умерено се зголеми додека во Франција се намали во текот на месецот, но кај двете економии се забележува зголемување на производствениот поиндекс ПМИ. Покрај тоа, потпишувањето на „првата фаза“ од трговскиот договор помеѓу САД и Кина позитивно се одрази врз очекувањата на инвеститорите за најголемата економија во еврозоната, Германија, така што показателот ЗЕВ во јануари се зголеми од 10,7 поени на 26,7 поени (пазарите очекуваа дека индексот ќе се зголеми на 15 поени).

На локалните избори во Италија во областа Емилија-Ромања, најголем број гласови освои кандидатот на Демократската партија. Имено, на локалните избори победи претставникот на Демократската партија, Стефано Боначини, наспроти очекувањата за победа на кандидатот на партијата „Лега Норд“, за што се шпекулира дека би можело да предизвика распад на тековната владина коалиција.

Ваквиот исход придонесе за намалување на ризикот од предвремени избори во Италија³.

Во текот на неделата, беа одржани состаноци за монетарната политика на централните банки на Јапонија, Канада и Норвешка. [Банката на Јапонија](#) ја задржа истата поставеност на монетарната политика, односно референтната каматна стапка остана на нивото од -0,1%. Притоа, проекциите за економски раст беа ревидирани нагоре, главно под влијание на најавениот фискален стимул од страна на владата на Јапонија, додека проекциите за инфлацијата беа ревидирани надолу. Согласно со очекувањата, на состанокот за монетарната политика на [централната банка на Канада](#) не беше направена промена во поставеноста на монетарната политика, при што референтната каматна стапка остана на нивото од 1,75%. Сепак, во соопштението за печат, членовите на комитетот за монетарна политика укажаа на произразеното забавување на економијата во споредба со очекувањата и сигнализираа дека доколку продолжат послабите економски остварувања, постои можност за намалување на референтната каматна стапка. И [централната банка на Норвешка](#), како што беа очекувањата на инвеститорите, ја задржа референтната каматна стапка на нивото од 1,5% и се заложи да остане на тековното ниво и во наредните состаноци.

Позначајни пазарни движења

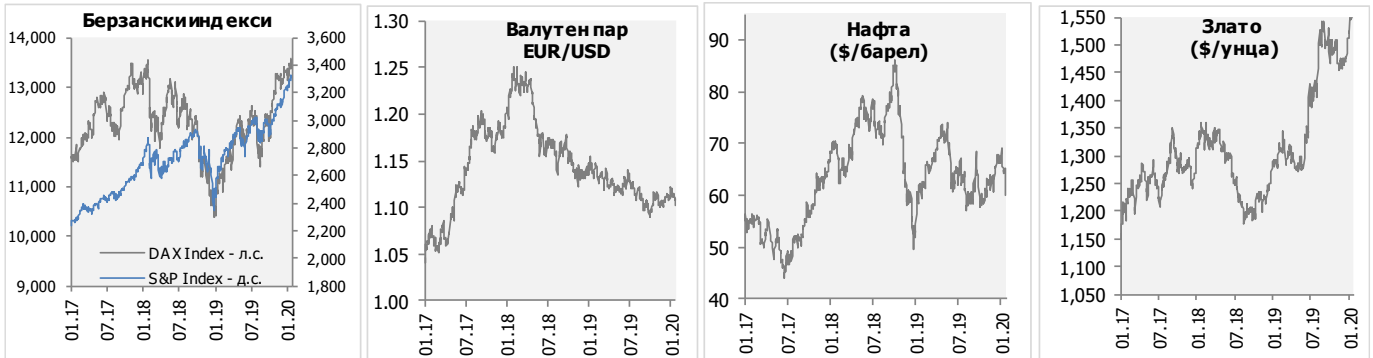
За разлика од претходната недела, во текот на оваа недела, на меѓународните финансиски пазари преовладуваше намалена склоност кон преземање ризик, што произлезе од проширувањето на коронавирусот којшто се согледува како надолен ризик за економската активност во Кина и доведе до зголемена претпазливост на инвеститорите. На глобално ниво се зголеми побарувачката за безбедни инструменти, така што на финансиските пазари во еврозоната и во САД дојде до пад на приносите низ целата крива на принос, при произразен пад на приносите на долгиот сегмент на кривата, како и до умерено зајакнување на вредноста на САД-доларот како безбеден инструмент, додека еврото забележа депрецијација во услови на послаби водечки показатели за еврозоната. Исто така, беше забележана депрецијација на кинескиот јуан (чијашто вредност беше најслаба во последните три недели) и зголемување на цената на златото. Во услови на засилена загриженост дека проширувањето на вирусот би можело негативно да се одрази врз побарувачката за нафта, цената на овој енергент се намали на неделна основа, сведувајќи се на ниво од 60 САД-долари за барел.

инструменти на монетарна политика, економски и монетарни анализи, како и комуникациски практики. Исто така, во ревизијата ќе бидат опфатени и финансиската стабилност, вработеноста, како и одржливоста на животната средина.

³ Кон средината на неделата, беше забележана привремена политичка неизвесност предизвикана од оставката на лидерот на партијата „5 ѕвезди“, Луизи ди Мајо од својата функција.

Селектирани пазарни показатели

	17.01	24.01	неделна промена
DAX индекс	13,526	13,577	0.4%
S&P индекс	3,330	3,295	-1.0%
Euribor 3m (%)	-0.391	-0.386	0.5
USD Libor 3m (%)	1.8191	1.7954	-2.4
Bund 10y (%)	-0.22	-0.34	-12.0
UST 10y (%)	1.82	1.68	-13.8
EUR/USD	1.1092	1.1025	-0.6%
Злато (\$/Oz)	1,557	1,562	0.3%
Нафта (Brent, \$/barrel)	65.2	60.0	-7.9%

	Приноси во еврозоната			
	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
31.12.2019	-0.62	-0.60	-0.47	-0.19
17.01	-0.59	-0.59	-0.51	-0.22
24.01	-0.57	-0.61	-0.59	-0.34
неделна промена (б.п.)	1.5	-2.4	-7.3	-12.0
збирна промена од почеток на месец (б.п.)	4.9	-1.1	-11.4	-15.0

	Приноси во САД			
	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
31.12.2019	1.58	1.57	1.69	1.92
17.01	1.56	1.56	1.62	1.82
24.01	1.53	1.49	1.50	1.68
неделна промена (б.п.)	-2.3	-6.5	-11.6	-13.8
збирна промена од почеток на месец (б.п.)	-4.4	-7.4	-18.7	-23.4